

MED-Routes

Interreg
Euro-MED

Co-funded by
the European Union

ΜΑΡΤΙΟΣ 2026

ENHANCING SUSTAINABLE TOURISM

MED-Routes Ενημερωτικό Δελτίο

Μήνυμα από τον Επικεφαλής Εταίρο / URF

Οι τελευταίες τάσεις δείχνουν ότι το 83% των τουριστών θεωρεί σημαντικό να ταξιδεύει με βιώσιμο τρόπο, το 67% εμπνέεται να ζει πιο βιώσιμα αφού δει τη βιωσιμότητα στην πράξη κατά τη διάρκεια των ταξιδιών του και το 43% αισθάνεται ενοχές όταν κάνει λιγότερο βιώσιμες επιλογές (Πηγή: Sustainable Travel Report 2024 – Booking.com).

Πιστεύουμε, λοιπόν, ότι τώρα είναι η κατάλληλη στιγμή να οικοδομήσουμε ένα μοντέλο τουρισμού που να διασφαλίζει την τοπική ανάπτυξη με σεβασμό προς το περιβάλλον. Το έργο MED-Routes γεννήθηκε από μια απλή αλλά ισχυρή ιδέα: τη δημιουργία και διάδοση ενός τοπικά βασισμένου, χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος μοντέλου βιώσιμου τουρισμού στις Πολιτιστικές Διαδρομές της Μεσογείου και, ειδικότερα, την καθιέρωση ενός μεσογειακού μοντέλου «slow tourism» που βασίζεται στην κοινή κληρονομιά τεσσάρων Πολιτιστικών Διαδρομών.

Σε δύο χρόνια, το έργο παρήγαγε σημαντικά και απτά αποτελέσματα. Η μεθοδολογία MED-Routes που αναπτύξαμε παρέχει ένα αναπαραγόμενο μοντέλο σχεδιασμού και προώθησης οικο-διαδρομών μέσω συμμετοχικών και βιώσιμων προσεγγίσεων. Ενσωματώνει έρευνα, εμπλοκή ενδιαφερόμενων μερών και συν-σχεδιασμό σε μια βήμα-βήμα διαδικασία που υποστηρίζει τις τοπικές αρχές και τους φορείς στην ανάπτυξη τουριστικών εμπειριών σύμφωνων με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας, της περιβαλλοντικής ευθύνης και της κοινωνικής αξίας.

Στόχος μας ήταν να δημιουργήσουμε ένα μοντέλο που να μπορεί να υιοθετηθεί από άλλες Πολιτιστικές Διαδρομές ή από τοπικούς φορείς, όπως Δήμους, Γραφεία Τουρισμού και άλλους εδαφικούς οργανισμούς, ώστε να αναπτύξουν οικο-διαδρομές στις δικές τους περιοχές χρησιμοποιώντας την ίδια μεθοδολογική δομή.

Σε τοπικό επίπεδο, το έργο αποδείχθηκε ιδιαίτερα αποτελεσματικό, καθώς οι τοπικές κοινότητες συμμετέχουν ενεργά στις οικο-διαδρομές και αισθάνονται πραγματικά μέρος τους. Σε διεθνές επίπεδο, τα αποτελέσματα είναι εξίσου ισχυρά: δημιουργήσαμε ένα δίκτυο οικο-διαδρομών που εκτείνεται σε οκτώ χώρες, θέτοντας μια σταθερή βάση για μακροπρόθεσμο επικοινωνιακό αντίκτυπο.

Σας προσκαλούμε να μάθετε περισσότερα για το έργο και τις δυνατότητες ανάπτυξης οικο-διαδρομών, επικοινωνώντας μαζί μας και συμμετέχοντας στη δημιουργία ενός βιώσιμου τουριστικού μοντέλου.

Benedetta Diamanti
Romagna Faentina Union
Επικεφαλής Εταίρος

Το MED-Routes με μια ματιά

Τα νούμερα λένε την ιστορία μας

8

οικο-διαδρομές

20+

εκδηλώσεις

1000

συμμετέχοντες

7

χώρες

27

μήνες

Μετά από 27 μήνες υλοποίησης, το MED-Routes ένωσε 8 εταιρίες από όλη τη Μεσόγειο για την προώθηση βιώσιμου πολιτιστικού τουρισμού μέσω της συν-δημιουργίας οικο-διαδρομών ενταγμένων σε 4 Ευρωπαϊκές Πολιτιστικές Διαδρομές.

Το έργο συνδύασε πιλοτικές δράσεις σε εδαφικό επίπεδο, ανάπτυξη ικανοτήτων, πολιτικό διάλογο και διακρατική συνεργασία, υποστηρίζοντας τους προορισμούς στη μετάβασή τους προς πιο συμπεριληπτικά, κυκλικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνα τουριστικά μοντέλα.

ΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ

Το ταξίδι μας: Από την κεφαλαιοποίηση στον μεσογειακό αντίκτυπο

Οικο-διαδρομές: Ιστορίες Συν-Δημιουργίας σε 4 Πολιτιστικές Διαδρομές

ΑΣτον πυρήνα του MED-Routes βρίσκονται **8 οικο-διαδρομές**, που συν-δημιουργήθηκαν με τοπικούς φορείς σε μεσογειακές περιοχές και εντάχθηκαν σε τέσσερις Ευρωπαϊκές Πολιτιστικές Διαδρομές.

Κάθε διαδρομή αναδεικνύει πώς η πολιτιστική κληρονομιά, η τοπική ταυτότητα και η βιωσιμότητα μπορούν να συνδυαστούν σε ουσιαστικές εμπειρίες επισκεπτών.

Ανακαλύψτε **τα βίντεο και τους χάρτες** κάθε οικο-διαδρομής πατώντας στους συνδέσμους και δείτε πώς το κοινό αυτό όραμα υλοποιήθηκε στην πράξη.

DESTINATION NAPOLEON

ΟΙ ΧΑΡΤΕΣ

ROUTES OF THE OLIVE TREE

ΟΙ ΧΑΡΤΕΣ

THE PHOENICIAN'S ROUTE

ΟΙ ΧΑΡΤΕΣ

EUROPEAN ROUTE OF CERAMICS

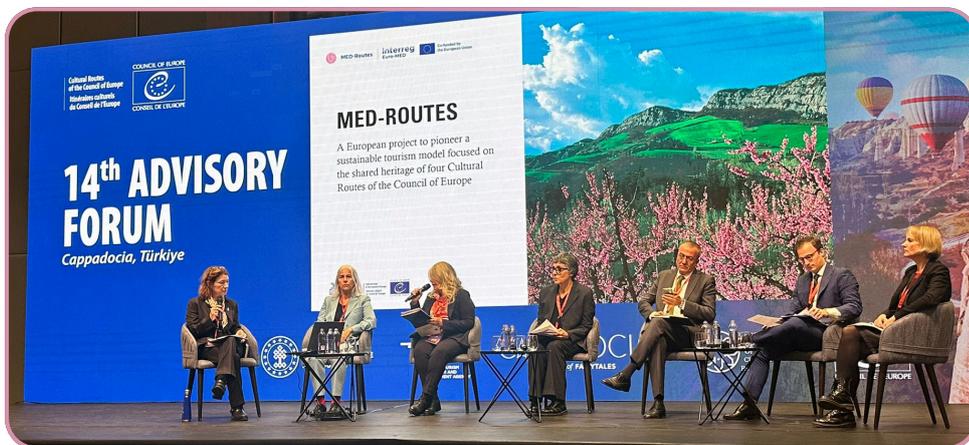
ΟΙ ΧΑΡΤΕΣ

Εκδηλώσεις, Ανταλλαγές & Διάχυση: Δημιουργώντας μια Μεσογειακή Κοινότητα

ΟΚατά τη διάρκεια του έργου, **21 εκδηλώσεις** — συμπεριλαμβανομένων εργαστηρίων συν-δημιουργίας, τεχνικών εκπαιδεύσεων και διεθνών φόρουμ — έφεραν κοντά σχεδόν **1.000 συμμετέχοντες** από όλη τη Μεσόγειο.

Πέρα από τη διάχυση αποτελεσμάτων, οι εκδηλώσεις αυτές διαδραμάτισαν στρατηγικό ρόλο στη μεταφορά των μεθοδολογιών του MED-Routes στην πράξη. Μέσα από τη διασυνοριακή ανταλλαγή εμπειριών, την ανάδειξη πιλοτικών οικο-διαδρομών και την προώθηση του MED-Routes Green Label, ενίσχυσαν μια αναπτυσσόμενη μεσογειακή κοινότητα προσηλωμένη στις αρχές της κυκλικής οικονομίας, της βιώσιμης διακυβέρνησης του τουρισμού και της μακροπρόθεσμης ανθεκτικότητας των πολιτιστικών προορισμών.

[ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΕΡΙΣΟΤΕΡΑ](#)

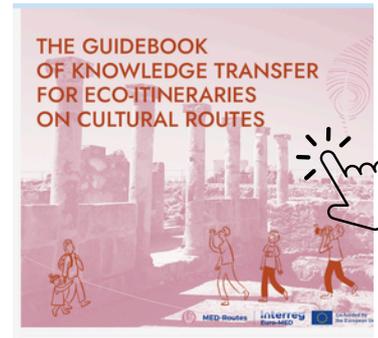
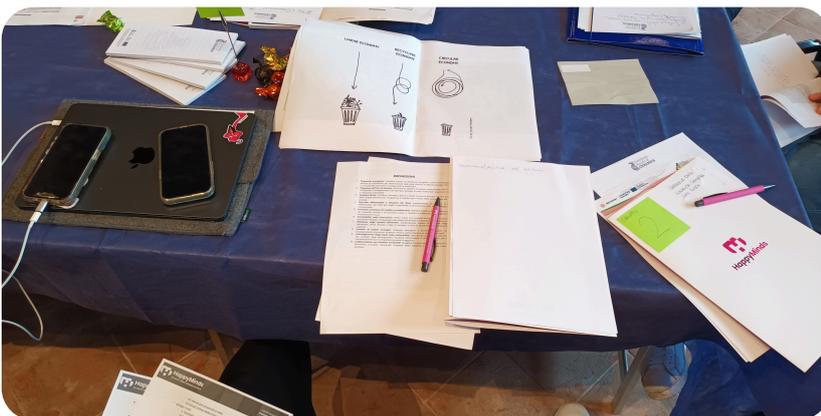

Μαθησιακές Διαδρομές MED-Routes: Αναπαράγοντας την αλλαγή

Το MED-Routes ανέπτυξε ένα σύνολο εργαλείων ανάπτυξης ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένων εκπαιδευτικών πακέτων, μεθοδολογικών οδηγιών και του MED-Routes Package, σχεδιασμένων να υποστηρίξουν την αναπαραγωγή πέρα από τις πιλοτικές περιοχές.

Οι πόροι αυτοί καλύπτουν τον σχεδιασμό οικο-διαδρομών, την εμπλοκή ενδιαφερόμενων μερών, τις αρχές της κυκλικής οικονομίας και τη βιώσιμη διακυβέρνηση του τουρισμού και είναι διαθέσιμοι σε προορισμούς, Πολιτιστικές Διαδρομές και φορείς χάραξης πολιτικής.

Παρουσιάζει βασικές μεθοδολογίες για:

- Τον σχεδιασμό οικο-διαδρομών
- Την εμπλοκή των τοπικών κοινοτήτων στον τουριστικό σχεδιασμό
- Την ενσωμάτωση των αρχών της κυκλικής οικονομίας στις τουριστικές προσφορές
- Την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων

**COMPREHENSIVE TRAINING
PACKAGE**

Παρέχει εις βάθος κατανόηση του σχεδιασμού και της υλοποίησης οικο-διαδρομών στο πλαίσιο των Μεσογειακών Πολιτιστικών Διαδρομών.

MED-ROUTES ACTION PLANS

Διαθέσιμο σε 4 γλώσσες
(EN, FR, EL, IT).

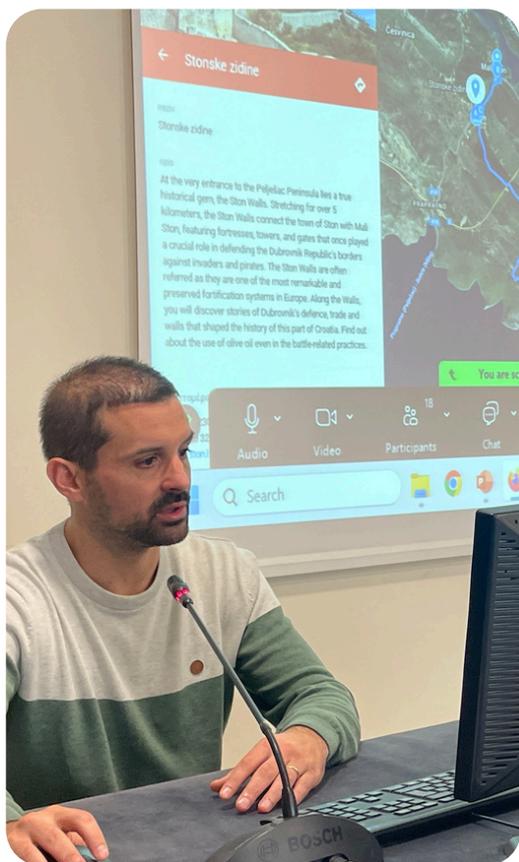
**EU GREEN LABEL OF
CULTURAL ECO-ITINERARIES
BRANDBOOK**

Ένα πρακτικό εργαλείο εφαρμογής του Green Label στις Ευρωπαϊκές Πολιτιστικές Διαδρομές.

**ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΤΟΥ
ΕΡΓΟΥ**

Ανατρέχοντας πίσω για να προχωρήσουμε μπροστά

Καθώς το MED-Routes ολοκληρώνεται, αφήνει πίσω του περισσότερα από στρατηγικές και πιλοτικές δράσεις. Αφήνει ένα δοκιμασμένο μοντέλο μετατροπής των αρχών βιώσιμου τουρισμού σε επιχειρησιακή πράξη.

Οι προκλήσεις

Μία από τις βασικές προκλήσεις του έργου ήταν η **γεφύρωση του χάσματος μεταξύ θεωρίας και εφαρμογής**. Παρότι τα έργα INCIRCLE και EMBLEMATIC είχαν αναπτύξει πολύτιμες μεθοδολογίες, η προσαρμογή τους σε διαφορετικά συστήματα διακυβέρνησης, εδαφικές πραγματικότητες και δυνατότητες των ενδιαφερόμενων μερών σε επτά μεσογειακές χώρες απαιτούσε ευελιξία και συντονισμό, καθώς οι δημόσιες αρχές, οι διαχειριστές Πολιτιστικών Διαδρομών και οι ιδιωτικοί φορείς λειτουργούν υπό διαφορετικούς περιορισμούς και χρονοδιαγράμματα.

Η πρόκληση αυτή αντιμετωπίστηκε μέσω δομημένης συν-δημιουργίας: 21 εκδηλώσεις, τεχνικά εργαστήρια και ανταλλαγές μεταξύ ομοτίμων δημιούργησαν χώρο για διάλογο, κοινή ιδιοκτησία και τοπική προσαρμογή. Αντί να επιβληθεί ένα άκαμπτο μοντέλο, το MED-Routes ανέπτυξε ένα κοινό πλαίσιο που μπορούσε να προσαρμοστεί σε κάθε τοπικό πλαίσιο. Τα Σχέδια Δράσης των Εταίρων διασφάλισαν τη θεσμική ενσωμάτωση, ενώ το Green Label μετέφρασε τις αρχές της βιωσιμότητας σε σαφή και μετρήσιμα κριτήρια.

Μια επιπλέον πρόκληση ήταν **να αποφευχθεί το ενδεχόμενο η βιωσιμότητα να παραμείνει απλώς μια διακηρυκτική έννοια**. Με την ενσωμάτωση των αρχών της κυκλικής οικονομίας στον σχεδιασμό των οικο-διαδρομών και τη σύνδεση της στρατηγικής με την πιλοτική εφαρμογή, το έργο πέρασε από την πρόθεση στην επικύρωση. Η επαναληπτική διαδικασία - δοκιμή, βελτίωση, ευθυγράμμιση - ενίσχυσε τελικά τις δομές διακυβέρνησης και τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών.

...και τα διδάγματα

Η μετάβαση προς τον βιώσιμο τουρισμό απαιτεί:

- **Κεφαλαιοποίηση, όχι επανάληψη** - η αξιοποίηση της υπάρχουσας γνώσης επιταχύνει τον αντίκτυπο.
- **Ενσωμάτωση στη διακυβέρνηση** - οι στρατηγικές πρέπει να συνδέονται με τα θεσμικά εργαλεία σχεδιασμού.
- **Συν-ιδιοκτησία των ενδιαφερόμενων μερών** - δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς οφείλουν να σχεδιάζουν από κοινού τις λύσεις.

- **Επιχειρησιακά εργαλεία** - ετικέτες, οδηγοί και σχέδια δράσης μετατρέπουν το όραμα σε πράξη.
- **Μηχανισμούς αναπαραγωγής** - η μεταφοριμότητα πρέπει να σχεδιάζεται από την αρχή.

Τα διδάγματα αυτά υπερβαίνουν το πλαίσιο των Πολιτιστικών Διαδρομών και είναι χρήσιμα για κάθε μεσογειακό προορισμό που επιδιώκει να ισορροπήσει μεταξύ ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς, ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή και τοπικής οικονομικής ανάπτυξης.

Πέρα από το 2026: Διατήρηση και Κλιμάκωση του Αντίκτυπου

Το **Guidebook for Knowledge Transfer** (Οδηγός Μεταφοράς Γνώσης) παρέχει μια δομημένη διαδρομή για νέες περιοχές ώστε να αναπαράγουν το μοντέλο. Το **Green Label** (Πράσινη Ετικέτα) προσφέρει ένα μακροπρόθεσμο πλαίσιο αναφοράς που μπορεί να συνεχίσει να πιστοποιεί οικο-διαδρομές. Οι εταιροι-θεσμοί παραμένουν προσηλωμένοι στην ενσωμάτωση του **Transnational Strategy** (Διακρατικής Στρατηγικής) στις περιφερειακές δομές σχεδιασμού και διακυβέρνησης του τουρισμού.

Το όραμά μας είναι σαφές: να δούμε τις Μεσογειακές Πολιτιστικές Διαδρομές να εξελίσσονται σε μόνιμα εργαστήρια καινοτομίας βιώσιμου τουρισμού - όπου οι αρχές της κυκλικής οικονομίας καθοδηγούν τη διαχείριση των προορισμών, όπου η συνεργασία αντικαθιστά τον κατακερματισμό και όπου οι οικο-διαδρομές αποτελούν τον κανόνα και όχι την εξαίρεση.

Ανατρέχοντας στο παρελθόν επιβεβαιώνουμε την αξία της συνεργασίας.

Το να προχωρήσουμε μπροστά σημαίνει να διασφαλίσουμε ότι τα εργαλεία, οι συνεργασίες και τα διδάγματα του MED-Routes θα συνεχίσουν να εμπνέουν και να διαμορφώνουν τις πολιτικές βιώσιμου τουρισμού σε ολόκληρη τη Μεσόγειο.

Το MED-Routes δεν τελειώνει το 2026 - μεταβαίνει.

Μείνετε σε
επαφή με το
MED-Routes

<https://med-routes.interreg-euro-med.eu/>

@MEDRoutes

med-routes@interreg-euro-med.eu

Επικοινωνήστε
με τους Εταίρους

